

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema opravištvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.  
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.  
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.  
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 136.

V Ljubljani, v soboto 18. junija 1887.

Letnik XV.

## Nemška mestna šola.

Nemška ljudska šola v Ljubljani dopisniku „N. Fr. Pr.“ zopet dela hude preglavice. V večerajšnjem listu št. 8191 tarna in toži, da je slovenski mestni zbor od ministerstva nemškim prebivalcem dovoljeno štirirazredno nemško ljudsko šolo za dečke in deklice skrčil na enorazredno šolo, ker se v tekočem šolskem letu ni osnoval poseben drugi razred in baje tudi v prihodnjem šolskem letu ne mislijo napraviti samostojnega tretjega razreda.

Po Ljubljani se je že zdavnej govorilo, da je dopisnik omenjenega lista neki dobroznani nemški učitelj v Ljubljani; mož bi moral toraj poznati dotične šolske zakone in vedeti, kdaj se more kaka občina od višje šolske oblasti siliti nove šole ustanovljati in kdaj ne. Mestni zbor Ljubljanski je pred dvema letoma prav sodil, ko je trdil, da se za nemško ljudsko šolo, ki jo je imel po ukazu deželnega šolskega sveta napraviti, ne bo našlo potrebno število učencev. Zakon namreč tirja, da mora biti vsaj štiri-deset za šolo sposobnih otrok. V Ljubljani je sicer toliko nemških za šolo sposobnih otrok; to je mestni odbor tako dobro vedel, kakor deželni šolski svet; tudi to je vedel, da ima dolžnost, tem nemškim otrokom preskrbeti šol, v katerih bi imeli priliko poučevati se v svojem maternem jeziku. Ali nemško-liberalni listi so že takrat napovedovali, da Nemci svojih otrok ne bodo pošiljali v to šolo, ampak v druge nemške zavode. Mestni zbor je toraj po vsej pravici sodil, da se za novo šolo, ktero je nekaj čez dvesto starišev v posebni peticiji zahtevalo od deželnega šolskega sveta, ne bode oglasilo zadostno število otrok, kolikor jih šolski zakon za ustanovitev posebne šole zahteva, in da nemški kričači nemške šole ne tirjajo, ker bi je v resnici potrebovali, ampak le iz nekake nagajivosti do slovenskega mestnega zbora. To je pa vendar sovražljivo dejanje do someščanov in v vsakem oziru zavržljivo. Kdo potem takem kalí mir?

Skušnja je pokazala, da je mestni odbor prav sodil. Nemci svojih otrok res niso vpisali v to šolo, ampak jih pošiljajo raje v protestantovsko šolo, ali pa v šolo nemškega „Schulvereina“. V mestno šolo

se je bilo prvo leto oglasilo jako malo učencev, dasi je mesto za njo pridobilo enega najspretnjših učiteljev. Pri tem jako pičlem številu ostalo je tudi letos. V I. oddelku je namreč vseh učencev 18, v II. pa 20. Toraj jih tudi letos v obeh oddelkih ni toliko, kolikor bi jih moralo po zakonu biti. In še ti nikakor niso Nemci. V I. oddelku sta le dva Nemca, in 16 Slovencev; v II. oddelku pa so 4 Nemci, 4 Lahi in 12 Slovencev. Poduk je pri teh okoliščinah silno težaven; ako bi učitelj in katehet podučevala zgolj nemški, bi bob v steno metala, in učni vspeh bi bil silno neugoden. Da otroci zastoj hlače ne trgajo, jima ne ostaja družega, kakor pri slovenskih otrocih posluževati se njih slovenskega maternega jezika, da jih vsaj umé. Ali s tem, da morata vsak predmet obravnavati v dveh jezicih, v nemškem in slovenskem, zgubljata dragi čas in razun tega še veliko več trpita, kakor pa v šoli, kjer vsi otroci umejo učni jezik in jim ga ni treba tolmačiti v drugem narečju.

Nova mestna šola se toraj nikakor ne more imenovati nemška, ker je v obeh oddelkih le 6 Nemcev, za slovenske otroke pa ima mesto toliko drugih ljudskih šol, da bi pač tudi teh 28 učencev v nje spravila, ki sedaj obiskujejo tako imenovano nemško šolo. Mi smo vsigdar zagovarjali načelo ravnopravnosti, po katerem imajo Nemci enako pravico tirjati nemško šolo za svoje nemške otroke, kakor Slovenci slovenske šole za svojo dečo. Tudi mesto je načeloma pritrnilo temu načelu in sklenilo napraviti štirirazredno nemško šolo; ono je to šolo pričelo s prvim razredom in bi bilo letos odprlo poseben drug razred, k letu tretji razred itd., ako bi se bilo v to šolo vpisalo toliko učencev, kakor jih zakon tirja. Ako se to ni zgodilo, tega pač ni kriv mestni zastop, ampak nemški prebivalci v Ljubljani, in dopisnik „N. Fr. Presse“ bi bil moral svoje napade obrniti na nemške prebivalce v Ljubljani, ki so s svojo malomarnostjo nemško šolo uničili. Ker tega pa nihče ne more tirjati od mestne občine Ljubljanske, da bi morala za šest ali naj bo tudi dvajset nemških otrok, katerih bi bilo povprečno po pet v vsakem razredu, vzdržavati štirirazredno nemško šolo.

Tudi to se ne more od Ljubljane tirjati, da bi morala ona nemško šolo plačevati za otroke, ki so všolani drugam. Med prej naštetimi 38 učenci nemške mestne šole je namreč 5 dečkov iz Šiške, kjer imajo lastno šolo, 2 sta iz Udmata in 2 iz Sel, ki tudi niso všolani v Ljubljano. Kako pride mestni odbor Ljubljanski do tega, da naj on za te vnanje otroke vzdržuje posebno nemško šolo, ktere za svoje domače ne potrebuje? Kdo bi mu toraj zameril, ako neče po nepotrebem mestnih denarjev tratiti samo zavoljo tega, ker so si nekateri nemški kričači v glavo vtepli, da mora mesto nemško šolo napraviti, naj jo nemški otroci že rabijo ali ne.

Pa tudi to se nam ne zdi prav, da se bi moralo v nemško šolo sprejemati vse, kar se za njo oglašuje, dasiravno so dotičniki slovenske ali italijanske krvi in nemščine popolnoma nezmožni. V šoli nemškega „Schulvereina“ ne trpé nobenega učenca, ki nemščine toliko ne umé, da bi se mogel vdeleževati poduka, ter so zaradi tega odslovili dva dečka, pred dvema mesecema nekega Zorca, nekoliko pozneje pa nekega Albina Oreška, ki sta sedaj oba prišla v nemško mestno šolo. Za šolo nemškega „Schulvereina“ nista bila sposobna in učitelj se ž njima ni hotel ukvarjati, za nemško mestno šolo pa sta dobra in učitelj naj se ž njima ubija in ukvarja, kakor vé in zná. Ali bi ne bilo prav, ko bi tudi v mestni šoli posnemali zgled nemškega „Schulvereina“ in otrok ne sprejemali, ki nemškega učnega jezika ne umejo? Pravijo sicer, da se ne smejo nobenega učenca braniti, ako starši zahtevajo, da naj njih otrok obiskuje nemško šolo. Dobro; radi priznavamo starišem pravico določevati učni jezik svojih otrok; ali to pravico gledé nemške mestne šole priznavamo samo Ljubljanskim prebivalcem, katerim je svobodno svoje otroke pošiljati v slovensko ali nemško mestno šolo, ne da bi jih smeli učitelji odbijati. Nikakor pa ne pritrđimo načelu, da bi moral učitelj v nemško mestno šolo sprejemati otroke iz Šiške, Udmata in Sel, ter se ž njimi ubijati. Takim otrokom se prav lahko sprejem odreče in starišem pové, da naj jih pošljejo v drugo šolo, kjer se bodo laglje in vspešneje učili.

Pri Albinu Orešku se pa ni samo pokazalo, da

## LISTEK.

Andrej Turjaski, Karlovški general in glasovit junak. (1557—1594.)

(Spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Tudi ban Tomaž Bakač-Erded ni mogel mirne duše gledati, kako so Turki po Hrvatski ropali; zatoraj pokliče plemstvo na orožje ter zbere četo iz raznih trdnjav, da se tudi on nad Turkom osveti. On se odpravi s to četo proti gradu Mostavini, ki je pripadal njegovi dedovini, ali so si ga bili osvojili Turki. V trdnjavi je bilo v posadki 60 Turkov, ki so se komaj tri dni braniti mogli. Prednje čete banove, ktera je vodil Štefan Tahij, začele so napadati in streljati z malimi topovi na grad, ter so tako predrli in porušili staro zidovje grada, da so se Turki že tretji dan podali pod pogodbo slobodnega odhoda, kar so jim naši dovolili. Čeravno so nekateri svetovali, da se grad zopet učvrsti, ni hotel ban tega storiti, kajti grad ni imel dobrega polo-

žaja ter se je morala velika posadka v njem držati, zato ga je dal rajše čisto razdjati.

Hasan paša je komaj čakal, da so začeli naši napadati, kajti zdaj je našel vzrok, da zahteva od sultana, da smé Hrvate kaznovati, ker so mir prekršili. Precej pošlje v Carigrad Rustan bega, da tam izposluje dovoljenje. Njega pokličejo v divan, kjer je začel tako-le govoriti: Erded je prekršil primirje, ko je napadel s znatno silo in velikimi topovi Moslavino, ktero si je tudi osvojil, a v kratkem se bode podal osvajat tudi Veliko, kar mi je prijavil neki vohun. Zato zahteva on v imenu Hasanovem od vlade, da naj mu ona pomnoži čete čez navadni broj in naj mu dovoli, da smé svoje braniti, a za krivice Erdedove se čim preje osvetiti. Da on to, kar je trdil, tudi dokaže, donesel je Rustan pred divan veliko železno kroglo, težko 60 funtov, s kakoršnimi da je streljal ban na Moslavino. (Valvazor XV. 516).

Ko se je imelo v divanu o tem glasovati, bil je Sinan paša največi zagovornik lažnjivih trditiv Hasanovih in njegovih zahtev, ter zahteval, da se ne gleda toliko na verolomnega Rudolfa, ki vrh

tega že dve leti ni plačal dolžnega davka. Ta zagovor velikega vezira je odločil. Sultan Murad je opustil z lepimi besedami Rustana, ter dal Hasanu obsežno polnomoč, da se more pripravljati za novo vojsko. Ob enem je opomnil cesarskemu poslancu v Carigradu dr. Pecu, da naj cesar ne zaostane z dolžnim davkom, ker bode sicer ž njim ojstreje postopal. In zares je cesar svojemu izvanrednemu poslancu Frideriku Krekvicu, ki je že na potu bil, po drugem poslancu sporočil, da naj se podviza, da bode še pred koncem leta 1591. navadni davek in darove v Carigradu oddal, kar se je tudi zgodilo.

Odkar se je Hasan povrnil iz Hrvatske, razmišljal je dolgo, kako bi odvrnil takšne nezdode, kakoršna ga je bila nedavno zadela; zatoraj se je posvetoval tudi s svojimi begi, posebno z Rustanom, Velehtamom in Erdoglisom, ki so konečno sklenili, da je treba sezidati novo trdnjavo ne daleč od Kolpe. Le-ta trdnjavnica bi morala biti na takem mestu postavljena, da bi bila zanj pribežališče v vsaki nezdodi, pa tudi izhodišče pri vojnih podvzetjih proti Hrvatski. Prva namera mu je bila ta, da osvoji Hrastovico in Goro, dve pomejni trdnjavi, kateri ste še v naših rokah

nemški „Schulverein“ ne mara otrok, ki nemščine ne umejo, ampak da ga po njegovi misli kot privatni zavod šolski zakonit sploh ne vežejo. Ko je namreč iz svoje šole pognal Albina Oreška, se mu ni zdelo potrebno, to naznaniti šolski oblasti; vsled tega se je deček cel mesec potepal brez šolskega poduka, in je še le te dni prišel v nemško mestno šolo, kjer se je izgovarjal, da je moral samo zavoljo tega iz „Schulvereine“ šole izstopiti, ker je slabo oblečen. Tega mu pač nihče ne verjame, pač pa nam je umevno, da se učitelj ne mara mučiti z otroci, ki niso za nemški poduk. Ali ravno zaradi tega tudi mestnemu odboru prav damo, ako je vsled dosedanje skušnje spoznal, da je nemška mestna šola nepotrebna in da ga zaradi tega ni volja osnovati posebnega tretjega razreda, dokler se nemški prebivalci bolje ne poprimejo mestne šole.

In prav posebno še milujemo g. učitelja, ki pri svojem obilnem trudu in najboljši volji nič ne doseže in se od dne bolj prepričuje, da taka šola ne more obstajati.

## Kdo razširja omiko?

Čudno vprašanje: Kdo razširja omiko? Framasoni, protestantje, literati, v novejšem času posebno liberalci in židje in njihovi časniki. Tako, mislim, ali enako bi nam na vprašanje vsakdo odgovoril; mar li je drugače? Pač, nekoliko je že drugače. Vsi zgoraj imenovani se pač razsvitljene in razsvetljevalce imenujejo, a niso še do sedaj niti ne jedne vasice, niti jednega mesteca omikali ter z omiko osrečili. Oni le nastopijo v delo drugih, da isto večinoma pokvarijo in — uničijo.

Na vprašanje: Kdo uči in razširja omiko? lepo odgovarja neko pismo znanega — pa se ne vstrašite preveč — trapista P. Franca iz Afrike. Dovoljujemo si v dokaz temu posneti nekaj bistvenega iz pisma priobčenega v „Zg. Danici“. Glasi se:

„Kafrov smo do zdaj krstili do 400, njih polovica se jih večkrat spoveduje, in njih 70 je poslednje belo nedeljo prejelo prvo sv. obhajilo. Vsa južna Afrika strmi nad našimi tako naglimi uspehi; protestantski verski služabniki škripljejo. Mi sami živimo še v začasnih kočah, ker ni ne časa in ne denarja, da bi pričeli prave samostanske stavbe, ker imamo opraviti z misijonskimi stavbami in šolstvom. (Tako pozabi krščanski omikovalec sam sebe, da razsvitljuje druge. Vredn.)

Že imamo tukaj čisto novo naglotiskarno, ki jo žene vođa, po najnovejšem sestavu z različnimi dotičnimi stroji za tiskanje naših kaferskih novih slovstvenih izdelkov. Nam je odločeno, vravnati vse kaferske šolske knjige in sploh ustanoviti kafersko literaturo. Dogotovljen že imamo katekizem in molitvenik v kaferskem jeziku; štiri evangelije, novo kafersko slovnico in besednjak; tudi spomenico do sv. očeta za zlato mašo. Štiri redovnike imamo, ki gladko pridigajo in katekizujejo po večkrat na dan; trije izmed njih so zmožni pisati njih knjige v kaferski, oziroma predstavljati v kaferski jezik. Šolske knjige, zgodbe svetega pisma delamo s podobami, ker sami imamo fotografijo, einkopis, ksilopisarno, kamno-pisarno zraven novoustanovljene tiskarne, s katero moremo tiskati latinske, nemške, grške in hebrejske reči.

V šoli in na hrani imamo 70 črnih kaferskih deklic, 50 črnih kaferskih in 30 belih dečkov, ki imajo postelje, obleko in delavnico, da delajo ter se učé, in to vse zastoj — zavolj Boga. Vsaki dan imamo 350 ljudi pri mizi. Velikokrat mi je tesno pri srcu, kedar pogledam trumo ljudi, katero mi je preživeti in oblačiti — in sam še nimam samostana; vendar do zdaj se je zmeraj še izhajalo.

Da bi ne imeli tako silnih denarnih stroškov, smo napravili mlin in žago, oljestiskalnico (hidravliško), s ktere pomočjo iz zemeljskih pridelkov olje delamo; sadimo „arro-root“ in delamo iz njega nekako moko, to je neka tečna moka, dobra za otročjo hrano. Prisiljeni smo bili 16 angleških milj dolgo pot izsekati skoz naše zeló gorato posestvo in do naših železniških postaj, pri čemur je bilo treba zidati deset kamnitih mostov, narediti dva velika kamnita jezova za naši dve „turbini“ kot „motorja“.

Prebivalce, ki smo jih dobili v golo-divjaškem stanu, smo toliko oblekli, da na našem 12.000 oral velikem posestvu ni več neoblečenih ljudi. Veliko črncev se je pri nas izučilo rokodelstva, okoli 70 črnih delavcev vsak dan podučujemo v krščanskem nauku. K zunanjim gresta vsak dan dva pridigarja, da po dvakrat na dan ljudem božjo besedo oznanujeta. Tako je tudi v podružnicah Natalskih mnogostransko že zeló drugače.

Drugoverci so nam prav prijazni in dobri, vlada (angleška) zeló naklonjena in res liberalna. Še veliko več bi mogli storiti, ako bi imeli denarja in delavnih móž. Vem, da dobra Kranjska dežela ima polno opraviti z Bosno, zato ne pošljem tje nobene bratov nabirat, in zdaj imate tudi tam trapistovskih samostanov dosti, ki jih je treba popolniti.\*) Ko bi pa vendar gnalo kacega Kranjca k našemu misijonu v Afriko, ali ko bi blagovolil nam kako gmotno pomoč skazati; denar in novake vselej radi sprejememo.“

Tü imate, ljubi bralci, odgovor na prašanje: Kdo uči in razširja omiko? Ti sitni kutarji ti! Da, kutarji in sploh vsi misijonarji katoliške cerkve, ti so pravi omikovalci ter razširjevalci omike! Tako je bilo nekaj pred stoletji v Evropi, pozneje v Ameriki in je sedaj v Afriki in tako bode tudi ostalo vkljub liberalnim in brezvernim širokoustnežem.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 18. junija.

### Notranje dežele.

Z Dunaja se poroča, da se snideta avstrijski in ogerski državni zbor 26. septembra in zborujeta do novembra. V novembru se snidejo delegacije, v decembru deželni zbori.

V četrtek zjutraj ob 7. uri prišli so ameriški Čehi v Podmokle (Bodenbach). Na postaji so jih pričakovali deputacija čeških „Sokolov“, broječa 90 móž in mnogo naroda. Načelnik Praškega „Sokola“ dr. Linha pozdravi drage goste iz daljne

\*) Ti nas zapuščajte. Tako so preteklo soboto zapustili Lanspreško grajščino ter se vrnili na Francosko. Vr.

Amerike, ki so po dolgem času zopet stopili na domača tla. Vsprejem je bil presrečen, nagovori navdušeni. Po dvehurnem prestanku odpeljejo se dalje proti zlati Pragi. Po vseh postajah so jih prebivalci navdušeno pozdravljali. Ob 1. uri 45 minut dojdejo v Prago. Na kolodvoru jih pozdravi z iskrenimi besedami župan Vališ z mestnimi zastopniki in deputacijami raznih društev in občin. V imenu ameriških gostov se zahvali Čermák. Češke gospé so delile gostom šopke. Po ulicah so vibrale mnogobrojne zastave, naroda se je nabralo do 80 tisoč. Iz mnogih čeških mest došle so brzovjavke, pozdravljajoče češke rojake iz daljne Amerike. Vseh gostov je okoli 260, med njimi 120 gospej in otrok.

Včeraj so se pričele volitve na Ogerskem v 40 komitatih in 33 mestih. Do 9. ure zvečer je bilo izvoljenih 118 liberalcev, 13 pristašev zmerne opozicije, 19 neodvisnih in 6 pristašev drugih strank. Tisza je izvoljen v Velikem Varadinu z 825 glasovi proti 226. V Szegedinu je izvoljen Ludovik Tisza, v Budimpešti minister Trefort.

### Vnanje države.

Dunajski in Berolinski listi pišejo mnogo o trocarskem shodu, vendar doslej ni še ničesa gotovega. V ruskih krogih se ne zanimajo mnogo za shod treh cesarjev. Bolj gotovo pa je, da se snideta letošnje poletje grof Kalnoky in knez Bismark. „N. Fr. Pr.“ že sedaj pozdravlja shod avstrijskega in nemškega ministra vnanjih zadev „kot svitel žarek, ki prodre črne oblake“. Kakor trdi omenjeni list, razvija se v Berolinu žalosten položaj. Cesar Viljem stoji na robu groba, prestolonaslednik je nevarno bolan, in knez Bismark ne more več trditi, „obdani smo od prijateljev“, temveč „na meji prežé na nas skrivni in očitni sovražniki“. V prvi uri nevarnosti prikažejo se kozaki s sulicami. Nemčija in Avstrija se morate podpirati proti skupnemu in nevarnemu sovražniku. — Glavno glasilo avstrijskih Nemcev s tem spričuje, da Nemci vedno želé tesno zvezo z Nemčijo, ker upajo na ta način priti zopet na krmilo v Avstriji. Vprašanje pa je, bo li hotel Bismark sovražno postopati proti Rusiji. Trditi smemo, da v slučaju avstrijsko-ruske vojske pozabi Bismark na avstrijsko prijateljstvo, da le prepreči rusko-francosko zvezo.

Dunajski industrijski krogi se mnogo trudijo, da Avstrija z Rumunijo sklene trgovinsko pogodbo. Nedavno so izročili trgovinskemu ministru Bacquehemu peticijo, katero je podpisalo nad petnajststo tvrdk. Z ministrovim odgovorom deputacija ni bila posebno zadovoljna. Bacquehem je rekel, da mora vlada počakati boljše ponudbe rumunske države. Približuje se žetev, in Rumunija bo mnogo odenjala od svojih zahtev, da spečá svoje žito. Poučeni krogi pa trdijo, da Rumunija s svojimi pridelki ni v zadregi, ker lahko prodá žito v Anglijo, Italijo in Francijo. Avstrija sama pridelala tolike žita, da ga prodaja v vnanje dežele. Le kedar je v Avstriji slaba letina, kupujejo žitni trgovci tudi rumunsko žito. Na Dunaji in v Budimpešti se varajo, da bo namreč Rumunija prijenjala gledé trgovinske pogodbe. Avstrijski vpliv v Rumuniji je preslab, ker madjarska politika na Sedmograškem odmeva do Bukarešta.

Srbski minister notranjih zadev, Radivoj Milojković, namerava premeniti ustavo in upravo srbske kraljevine. Najprvo hoče skrbeti za javno varnost po deželi in dati narodu priložnost, da nadzoruje državni organizem. Ker so sedaj v Srbiji druge razmere, kakor pred osmimi leti, zato se mora tudi sedanja politika po njih ravnati. On ni vstopil v ministerstvo, da se maščuje nad svojimi političnimi nasprotniki in uniči njihovo moč, ali koristi lastni stranki, temveč hoče dati narodu prostost osebe in premoženja in biti pravičen proti vsakemu. — Gledé vnanje politike misli minister, da mora Srbija živeti v prijaznih razmerah z vsemi državami in poravnati vsa dosedanja nasprotja. — Vsled slabega

bili, da mu bode potem prosta in za napade odprta vsa ravnica med Kolpo in Savo.

Ko je bil Hasan po osvojitvi Moslavine poslal Rustana v Carigrad, da izposluje pri sultanu, da sme on bana kazniti, bilo mu je tudi naloženo poprašati, je li bi smel Hasan novo trdnjavo postaviti. To so mu na sultanovem dvoru radi dovolili. Ker se pa med tem Rustan ni tako hitro povrnil, podal se je nestrpljivi Hasan brez dovolitve z vojsko na naše zemljišče, da svojo namero izvede, namreč, da postavi novo trdnjavo ter tako Erdeda kaznuje. Najpoprej se je odpotil poiskati si pripravno mesto, kjer bi mogel osnovati novo trdnjavo. Ko je prišel z vojsko pod Hrastovico in Goro, prestrašile so se naše posadke, čim so opazile veliko turško vojsko, ter popustile mesta, ktera je zasedel sovražnik precej. Na to je Hasan pregledal vso okolico, pa se konečno odločil sezidati trdnjavo v onem kotu, kjer se izliva rečica Petrinja v Kolpo. (Valvazor XV. 514). Ali ker ni imel dovolj gradiva pripravljenega, ni se mogel precej posla lotiti, nego odloži vse to na prihodnje leto, ter naroči svojemu glavnemu podvzetniku, da pripravi do spomladi vse potrebno gradivo.

Od tukaj se vzdigne dalje proti Sisku\*), ker se je hotel z osvojitvijo te trdnjave osvetiti za pad Moslavine. On je bil te misli, da bode posadka v Sisku ravno to storila, kakor Hrastovška in Gorska, da se bode namreč njega in njegove vojske zbala, in da mu bode precej podala trdnjavo. Ali Hasan se je jako zmotil. On je zadel tukaj na odločnega moža in branitelja mesta, Nikolaja Mikacića, ki je sklenil braniti trdnjavo do zadnje kaplje krvi. Mikacić je bil mož majhne postave, ali velikega duha, ljubeznjivega govora in človeškega srca, pa nikdo bi ne bil verjel, kdor bi ga bil videl, da je tak junak, kakor se je kasneje skazal. Ko je toraj Hasan videl, da se naši njega ne bojé, začel je na trdnjavo streljati, da bi tako zidovje razrušil, ter potem samo

\*) Sisek je bil trivoglata, široka in jaka trdnjava med Kolpo in Savo (Valvazor XII. 48), ktera je stala pod nadzorom in upravo Zagrebškega kapiteljna. Upravo te trdnjave je predal kapiteljnu Ferdinand I., kakor dokazuje izvirna listina v arhivu kapiteljna Zagrebškega. Zapovedniki v trdnjavi so bili vedno kanoniki in to zaporedoma po eno leto. L. 1591. je bil zapovednik Štefan Fabričić (Fabričić), ali zaradi nevarnih časov mu je pridružil kapitelj še hrabrega Mikacića (Mikacić). (Dane Gruber Borba Hrvata sa Turci. Zagreb 1879. str. 48.)

trdnjavo napadel. Tri dni je streljal na grad iz malih topov, katerih krogle so bile velike, kakor račja jajca, ter ž njimi ni mogel naškoditi. Potem se je začel Mikaciću groziti, ako mu ne preda trdnjave, ali vse to ni nič pomagalo. Ko je pa konečno tudi sam spoznal, da mu manjkajo sile za osvojitve Siska, vrne se z vojsko proti Bosni, sporočivši še poprej Mikaciću, do bode on v kratkem času zopet prišel še z večimi silami in jačimi strojevi za obleganje, pa da mu bode že takrat vrat zavil.\*) Le to obleganje se je dogodilo najbrže meseca julija ali najkasneje v prvi polovici meseca avgusta.

\*) Valvazor (XV. 514—515) pripoveduje po Istvanfyju, da je neki četovodja Marko Vojvoda izdaval Hasanu vse, kar se je delalo v Sisku, ter ga je za to Mikacić dal vtropiti v Savi. Ker se je pa ravno tako izdajstvo zgodilo sledečega leta (1592.), mora se držati, da je zgodovinar Istvanfy prenesel le ta dogodjaj iz enega leta na drugo, kajti neverjetno je, da bi se bilo enako izdajstvo v obeh letih dogodilo.

(Dalje prih.)

finančnega stanja je potrebna največja varčnost v državnem gospodarstvu. Dolžnosti svoje mora Srbija natančno izpolniti, ker to zahtevajo koristi, čast in kredit mlade, razvijajoče se države. — „Svet“ piše, da je Ristićevo ministerstvo posledica potovanja kraljice Natalije v Rusijo. — „Novi Beogradski Dnevnik“ tirja, naj se toži prejšnje Garašaninovo ministerstvo; naj odpusté brez pokojnine vse uradnike, ktere je nastavlil Garašanin; vsi tuji pri železnicah in v drugih službah naj se iztirajo iz dežele.

Dopisnik angleškega časnika „Times“ piše z Dunaja o *bolgarskem* vprašanji: Vprašal sem Stojlova, bo li v resnici veliko sobranje volilo kneza Aleksandra. Odgovoril je, da je to mogoče. Ko bi bil izvoljen Aleko paša, zamotale bi se še bolj bolgarske razmere. Regenta Živkov in Mutkurov potujeta po deželi, da narodu prigovarjata zmernost in red. Prepričala sta se ob jednem, da narod želi nazaj kneza Aleksandra. To se mora pa zgoditi po postavni poti, da se države ne bodo mogle pritožiti. Dalje je rekel Stojlov, da bi rad odstopil iz službe; ž njim bi odstopil tudi Načević. — Iz Bukarešta se poroča, da Stojlov odstopi in ministerski predsednik Radoslav prevzame ob jednem pravosodno ministerstvo. Notranje zadeve bo prevzel Mantov. — V okolici Ruščuka in Trnovega se klatijo roparji in na cesti napadajo trgovce. Mantov potuje z močnim oddelkom žandarmerije po železnici od Ruščuka do Varne, da jo ne napadejo roparji.

*Nemški* državni zbor je končal drugo branje o obdačenji žganja in vsprejel postavo, po navšetju komisije. Pri tej priliki je finančni minister povdarjal, da bo država morala imeti večje dohodke od žganja. Te besede so vznemirile vso zbornico, ker se boji monopola na žganje.

O *francoskem* vojnem ministru Ferronu pišejo, da je mirnega značaja, sicer pa odločen in pošten mož brez politične častiželjnosti. Grévy je sprva hotel izročiti vojno ministerstvo generalu Saussieru, ki je sedaj najboljši general v Franciji. Saussier pa je znan kot odločen nasprotnik Boulangerju, zato ni hotel vstopiti v ministerstvo, da bi s svojim imenom ne delal zadrege novemu ministerstvu. Prevzel je poveljništvo posadke v Parizu, da hitro zatré vse nemire, ko bi namreč Rochefort in tovariši razgrajali zaradi Boulangerja. Poučeni krogi trdijo, da je general Boulanger nad jeden milijon izdal iz skrivnega zaklada vojnega ministerstva za svoje slike in časnikarske prijatelje, ki so po listih proslavljali njegovo ime. Pariški diplomatiški krogi trdijo, da ima Grévy mnogo dotičnih dokazov v roki. — Vlada ne bo pospeševala sovražstva proti Nemčiji. Vedna poročila o vojski z Nemčijo vznemirjajo narod, ker vsled tega peša trgovina in industrija. Radikalci bi radi zopet vrgli sedanje ministerstvo, toda imajo premalo glasov. — Obravnave o vojaški postavi so jako burne in osvitlujejo v mnogem oziru francoske razmere. Grof de Mun je v izvrstnem govoru naslikal razloček med demokracijo in armado. Demokracija se bori za osobne pravice, armada pa sloni na trdni podlagi veljavnosti, pokorščine in vdanosti do smrti. Kjer je narod pokoren višjim oblastim, tam je armada izraz naroda. V Franciji pa je narod razcepljen, raztrgane so družinske vezi, zato je potrebna daljša vojaška dolžnost. Vojak se mora privaditi vojaškemu redu, da se čuti v polku domačega. Ako sedaj zbornica dovoli krajšo vojaško službo, zahtevali bodo demokrati, da se skrajša na jedno leto. Konečni namen demokracije je ta, da se odpravi armada. In če pridere sovražnik v deželo, morali bi vsi državljani hiteti na bojišče. To je tirjal že 1792. l. član národnega sobranja. — Republikanec Mezières je pripomnil, da v Franciji sploh pojemlje veselje do vojaščine. Podčastnikov je v armadi okoli 38.000, od teh jih niti tretjina ne ostane v službi čez določeni čas. Za časa cesarstva je služilo nad 100.000 starih vojakov v armadi. To je znamenje, da Francozi ne služijo radi kot vojaki. Bogatini so že tako neradi vojaki, revnejše državljane pa tudi ne vabi vojaška služba, ker so vojaki preslabo preskrbljeni. Če Francija prične vojsko, imela bo sicer mnogo, toda slabih vojakov. — Pariški mestni zbor je zahteval od načelnika ubožne uprave, naj odpusti zadnje usmiljene sestre, ki so še v bolnišnicah. Vlada je sama nastavila te sestre, vendar je Peyron, načelnik ubožne uprave, obljubil, da jih odpusti. Pristavil je pa, da bodo potem le za dve bolnišnici znašali stroški nad 200.000 gld. Pa vsaj ima država mnogo denarja! Posvetne postrežnice so večinoma omožene, in vse njihove družine dobivajo stanovanje od države.

Turški sultan še ni potrdil *angleško-turške* pogodbe gledé Egipta. Francoski veleposlanik v Carigradu, grof Montebello, razgovarjal se je več časa s sultanom in mu razložil pomislke francoske vlade proti pogodbi. Sultan je spoznal slabe posledice pogodbe. Svetovalci sultanovi pa ga nagovarjajo, naj pogodbo potrdi. Sultan se boji, da se prične vstaja proti njemu. Rusija pogodbe ne bo potrdila. Ruski veleposlanik Nelidov preti Turčiji in zahteva vojno odškodnino, ktere Turčija še ni plačala. Ruski nasprotniki pa tolažijo sultana, da bodo Anglija, Nemčija, Avstrija in Italija podpirale Turčijo. Sultan utegne v kratkem podpisati pogodbo.

V *Afganistanu* vrše se dogodki, ki morejo vreči amira s prestola. Posledica bo, da Rusi zasejejo levi breg reke Oksusa od Kardžua do Kilifa.

Na roke jim pojdejo Turkmeni in Uzbeki, ki sovražijo Afgance. Ko bi se rodovi ne vzdignili proti emiru, Rusi bi ne prodirali dalje. Ako še Ishak kan, knez Mezari-Serifa, ki je sedaj prijatelj Angležev, zapusti emira, potem moremo pričakovati velike premembe v Aziji.

Iz *Masave* se poroča, da se vidijo veliki oguji proti abesinskim goram. Nekteri trdijo, da je Ras Alula zažgal pašnike, ker hoče ovirati italijansko armado na potu proti Abesinji.

## Izvirni dopisi.

**Iz Trnovske fare na Notranjskem, 16. junija.** (Redovniška šola v Trnovem.) Vselej se človek razveseli, ko bere, da se je tu ali tam ustanovila redovniška šola za žensko mladino. Kako tudi vspešno podučujejo vrle redovnice mlade deklice! Šaj je vsak razumnik prepričan, kako potrebno je, da je ženska mladost v krščanskem duhu odgojena in dobro podučena, da dobimo v prihodnosti dobre matere in vrle hišne gospodinje. One so steber, na ktere se naslanja družinsko življenje; in ako je ta steber močan, ni nas strah prihodnosti.

Vesel sem, da Vam zamorem danes poročati, da pridejo k nam v Trnovo redovnice, ktere bodo znabiti že prihodnjo jesen odprle žensko odgojišče in dekliško šolo. Pred kakimi 10 leti je tukajšnji premožni posestnik in trgovec gosp. Janez Valenčič ponudil ranjkemu g. dekanu M. Strucelj-u veliko, skoraj novo hišo s potrebnim zemljiščem, ktero je bil pripravljen fari darovati z namenom, da redovnice ustanovijo dekliško šolo v darovanem poslopji. Pisalo se je potem v Maribor, in prišle so bile šolske sestre ogledat si poslopje, ktero so spoznale za dobro in jako pripravno. Razne zapreke, posebno pomanjkanje izprašanih slovenskih sester-učiteljic je bilo vzrok, da je zadeva zastala, ter se zavlekla do spomladi lanskega leta.

Pri lanskem škofovem obiskovanji so naš gosp. dekan premil. knezo-škofu to reč naznačili. Prevzvišeni gospod so bili jako razveseljeni in so izrekli željo, da bi z omenjenim g. Valenčičem radi osebno govorili. Ko se g. Valenčič drugi dan škofu predstavi, jim zagotovi, da je še vedno trdne volje, svojo hišo s prostornim vrtom v blagi namen darovati. Škof so pohvalili vrliga možá, ter obljubili, da hočejo sami skrbeti, da se ta zadeva vravná, ter osebno govoriti z sposobnimi redovnicami, da se nam želja izpolni. Letos o Veliki noči je g. Valenčič podpisal pismo, vsled ktere ga daruje hišo, v kateri je 10 velikih sob, z dvoriščem in vrtom farni cerkvi sv. Petra v namen, da bodo redovnice ustanovile odgojišče in šolo za deklice. Plačal je gosp. darovalec velike odstotke v znesku 240 gld. celó sam ter obljubil, da hoče hišo še nekoliko popraviti. — Tako delo blagega moža je redka prikazen v sedanjem času in je še bolj hvale vredno, ker je darovalec namesto zahvale še marsikako grenko in zaničljivo besedo slišati moral od tistih ljudi, kterim so nune in verske šole trn v peti.

Vsak kdor ima oči, lahko vidi, kako je dandanes na kmetih ženska mladina zanemarjena; vsak dober pedagog je prepričan, kako potrebno in koristno je, da se, posebno že bolj odrastle dekleta, podučujejo v posebnih šolah, ločene od dečkov; tudi ne more nihče tajiti, da so redovnice, ktere se z odgojo deklic trudijo, jako dobre in spretne učiteljice, ktere jako vspešno delujejo, ter so z malo plačo zadovoljne, ker za-njo ne delajo. Dokaz temu je najboljši ta, da liberalci, kteri načeloma redovnice sovražijo, vendar svoje hčerke najraje njim izročajo v poduk in odgojo. Da se nahajajo tudi pri nas ljudje, kteri še ne spoznajo dobrote, skazane po g. Valenčiču Trnovski fari, tega nočemo pripisovati zlovoljnosti, temuč nevednosti, ktera bo pa zginila, ko se bodo dotični o blagem delovanji šolskih sester osebno prepričali. — Velika večina faranov pa je iz srca hvaležna možú, kteri si je postavil v naši fari z velikodušnim darom lep spominek. Bog mu obilo povrni tukaj in posebno onkraj groba!

Nam pa naj se vroča želja kmalo spolni, da dobimo v kratkem šolo, znabiti iz prva malo, ktera naj se pa v kratkem razširi v veliko dekliško odgojišče, ktero bo koristilo Notranjcem in tudi bližnjim Primorcem.

Xy.

## Domače novice.

(Sklep sv. misijona) v cerkvi Jezusovega srca vršil se je včeraj zvečer okoli 8. ure jako slovesno. Procesije se je vdeležila mnogobrojna množica ljudi in belo oblečene deklice iz sirotišnice z zastavicami in svečami v rokah. Po oknih, koder je šla procesija, nastavljene so bile lučice, kar je slavnost jako po- višalo.

(Vabilo k občenemu zboru) družbe sv. Cirila in Metoda Šentjakobsko-Trnovske podružnice v Ljubljani v nedeljo dné 26. junija t. l. ob 6. uri popoldne na „Virantovem“ vrtu. Vspored: 1. Nagovor prvomestnikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Vplačevanje in sprejem novih udov. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev dveh pregledovalcev računov. 6. Volitev načelnštva. 7. Volitev zastopnikov k veliki skupščini. 8. Slučajni navšeti. — Zborovanju sledi prosta zabava, pri kateri iz prijaznosti sodeluje pevska družba „Slavec“. — Vsi člani podružnice Šentjakobsko-Trnovske kakor tudi prijatelji slovenskega šolstva so vljudno povabljeni. (V slučaju neugodnega vremena zboruje se v gostilnični sobi.) Načelnštvo Šentjakobsko-Trnovske podružnice.

(Zastava) pevskega društva „Slavec“, ktero je dogotovila gospica Förderlova, bo razstavljena prihodnji teden. Dan in prostor razstave objavimo sl. občinstvu v začetku prihodnjega tedna.

(Zadušil) se je nocoj delavec Jože Jerše v delavnici na Žabjeku. Ko pride ob 7. uri zjutraj ključarski učence do delavnice, najde vrata zaprta; zleze skozi okno v delavnico, kjer najde Jeršeta mrtvega na tleh. Jerše je spal v delavnici in se zadušil. Jože Jerše je 26 let star, oženjen in ima baje več otrok v svojem rojstnem kraju v Sadinji vasi, kjer tudi njegova žena stanuje. Mož ga je rad pil — in bode uradno pregledan.

(O konvertiranji obveznic kranjske zemljišne odveze) imel je deželni odbor včeraj 17. t. m. ob 10. uri popoldne zaupno posvetovanje, h kteremu je bil povabil tudi več deželnih poslancev.

(Vabilo.) V prvi polovici meseca avgusta počasté naši bratje Čehi s svojim pohodom Postojno. Naravno je, da jih ona kolikor mogoče slovesno vsprejme ter ž njo kot svojim središčem Notranjska. V to vabi podpisani odbor najljudneje vse p. n. gg. rodoljube Notranjske k občenemu zboru v nedeljo dné 26. junija ob 4. uri popoldne v prostore gosp. nadžupana M. Vičiča v Postojni, da se o vsprejemu vsestransko posvetujejo ter volijo v to svrhu odbor.

Odbor „Čitalnice Postojnske“.

(Treščilo je) na sv. Vida dan zvečer med 8. in 9. uro v Stari Oselici v neko hišo, ki je pogorela s hlevom vred. Ravno takrat je tudi strela zažgala v Leskovici, kjer so pa ogenj omejili s tem, da so streho pretrgali; zato je le na enem konci pogorelo, drugi konec je ostal, ker je ljudem pomagal gasiti obilen dež.

(Volitve na Hrvatskem.) V Zagrebu so se včeraj vršile volitve v sabor. Izvoljeni so vsi trije kandidati vladne narodne stranke. — V Čabru je bil v četrtek izvoljen dr. Ante Starčević. — Iz Djakovega se poroča, da je zgodaj zjutraj oddelek vojakov zastavil vsa pota v trg, da noben človek ni mogel ne vun ne notri. Obkolili so tudi del trga, kjer je največ opozicijskih volilcev. Uradniki so z dovoljenjem pripeljali na vozeh svoje volilce, opozicijskim volilcem so zaprli pot. Mnogi volilci so prišli po skrivnih potih na volišče. Žandarmerija jih je 7 zaprla, prejšnji večer 19. Zmagal je vladni kandidat, bivši predsednik saboru, Mirko Hrvat, z večino štirih glasov proti profesorju Vojnoviću, kandidatu neodvisne stranke. Škof Strossmayer je glasoval za Vojnovića. Na volišče je prišlo 128 opozicijskih volilcev in 125 vladnih. Ko bi ne bili zaprli onih sedem opozicijskih volilcev, propal bi bil Mirko Hrvat. — Vladna narodna stranka si je priborila doslej 86 mandatov, neodvisna 8, središče 2, v dveh volilnih okrajih sta kandidovala in zmagala na lastno roko dr. Frank in grof Pejačević. — Još Hrvatska ni propala!

(Baron Pino), cesarski namestnik v Bukovini, bode meseca julija na svojem posestvu pri Velikovcu na Koroškem obhajal petindvajsetletnico svoje poroke ter se od ondot zopet povrnil v Bukovino.

## Razne reči.

— Prijaznost sv. očeta. Pred nekimi dnevi pride angleška družina Thompson na vrt v Vatikanu. Gospe občudujejo velika in lepa kraljevska jabelka in vprašajo spremljevalca, smejo li katero utrgati. Prestrašen zakliče spremljevalec: „Na vrtu papeževem se ne smete ničesa pritakniti.“ V tem trenutku stopi iz hladnika (lope) starček v beli obleki. Približa se tujcem in reče prijazno: „Prosim, le utrgajte; jaz bom odgovoren za to.“ Začudene pogledajo gospe spremljevalca, ki pade na kolena, rekoč: „To je sv. oče sam!“ Leon XIII. prijazno opomni Angleže, naj jih ne moti njegova navzočnost, in jim še želi mnogo zabave v večnem mestu Rimu.

— Častniki ruskega grenadirskega polka nameravajo v Moskvi postaviti spomenik 28. novembra 1877 pri Plevni palih vojakov. S prva je bilo določeno, da se spomenik postavi pri Plevni. Ker pa so razmere med Bolgarijo in Rusijo jako napete, premenili so prvotni sklep. in spomenik bo stal v srcu Rusije. Mestni zastop v Moskvi se je posvetoval v tej zadevi 6. junija. Spomenik bo predstavljal: 1. divjega bašibozuka, ki umori bolgarsko družino; 2. starega ruskega kmeta, ki kaže svojemu sinu ono skupino in ga s pogledom na to podoba opominja, naj goji krščansko ljubezen; 3. velikanskega grenadirja, ki vrže ob tla in umori turškega vojaka; 4. umirajočega grenadirja, ki bolgarski ženi odpenja verigo; 5. križ nad polmesečem, kot znamenje zmage; križ je okrašen s carjevo krono. Spomenik bodo opletali lavorovi venci in se vspenjali proti križu, kar pomeni, da je vera navduševala Ruse v boji. Na gorenjem delu spomenika so podobe svetnikov: Aleksandra, Jurija, Mihaela in Štefana. Na vsaki strani spomenika so napisi v ruskem, bolgarskem, srbskem in rumunskem jeziku: „Ruski grenadirji svojim tovarišem, ki so pali v slavnem boju pri Plevni 28. novembra 1877.“ — Spomenik je visok sedem in širok nad štiri sežnje.

## Telegrami.

**Botušin**, 18. junija. Velik požar uničil del mesta, ki broji nad 30.000 prebivalcev. Pogorelo je 800 hiš, zavarovanih je bilo le 170. Izgube velike, mnogo družin je brez strehe, razrušen je ves mestni del trgovcev.

**Lecco**, 18. junija. Tovarna za smodnik v Castello se je razletela; pet mrtvih, trije ranjeni.

**London**, 18. junija. V spodnji zbornici je vlada nasvetovala, naj se glasuje brez debate o vseh pristavkih irske kazenske postave, ki do včeraj niso bili rešeni. Parne-ovi in Gladstonejevi pristaši so zapustili dvorano. Na to je zbornica ostale člene kazenske postave potrdila brez glasovanja.

## Umrli so:

14. junija. Frane Pust, tesarjev sin, 1½ mes., Hradecejeva vas št. 12, božjast.

16. junija. Alojzija Tancig, vrtnarjeva hči, 21 ur, stari trg št. 19, oslabljene. — Marija Jerbovneq, mestna uboga, 66 let, Karlovska cesta št. 7, vsled katara v črevesu.

17. junija. Tomaž Furlan, natakarjev sin, 1 dan. Parne ulice št. 11, slabost.

## V bolnišnici:

10. junija. Alexander Martilak, gostač, 50 let, jetika.  
12. junija. Jera Dolinšek, gostija, 72 let, Marasmus.  
12. junija. Janez Cestar, gostač, 65 let, Marasmus.  
14. junija. Anton Hribar, postrešček, 48 let, jetika.  
15. junija. Franca Lovšin, dekla, 57 let, oslabljene. — Janez Pokorn, delavčev sin, 10 mes., Bronchitis. — Marija Veršaj, gostija, 52 let, kap.

Opomnja: Dne 13. t. m. v Ljubljani najden utopljenec piše se: Jakob Velepčič, delavec, 63 let, iz Most poleg Ljubljane.

## Tuji.

16. junija.

Pri **Mattén**: C. Honle, trgovec, iz Nemčije. — Leopold Aengstl, uradnik, z Dunaja. — Paulin, Baumann in Blashka, trgovci, z Dunaja. — T. Schwarz, trgovec, iz Nemčije. — Faber, trgovec, z soprogo, iz Inomosta. — Fürst, trgovec, iz Budimpešte. — Vilj. Pucher, trgovec, z soprogo, iz Ogerskega. — Valt. Oblak, e. k. poročnik, iz Celovca.

Pri **Stöna**: A. Falke, potovalec, iz Lipsije. — Winter, potovalec, iz Nemčije. — Weiss, Blau in Krauss, trgovci, z Dunaja. — Ludovik Gompere, potovalec, iz Budimpešte. — L. Deutsch, potovalec, iz Gradca. — F. Massi, trgovec, iz Celovca. — Rudolf Jellene, lekar iz Karlova. — vitez E. Nadamlensky, e. k. državni pravdnik, z družino, iz Trsta. — Alojzij Thorseh, trgovec, iz Pulja. — Sposito, Domanič in Karbonvetti, posestniki, iz Izla.

Pri **Bavarskem dvoru**: Alojzij Meindinger, potovalec, z soprogo, iz Pontabla.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Pri **Južnem kolodvoru**: Oto Müller, potovalec, iz Lipsije. — F. Urbas, trgovec, iz Linea. — Jožef Megri, zasebnik, iz Celja. — Franc Gregar, trgovec, iz Roba. — Kapla, zasebnik, iz Ljubljane. — Anton Gačič, zasebnik, s soprogo, iz Dalmacije.

Pri **Avstrijskem caru**: Martin Šraj, zasebnik, iz Nižje Avstrijskega.

Pri **Virantu**: Alojzija Bobek, soproga zdravnika, z hčerjo, iz Ribnice. — Franc Lilek, posestnik, s soprogo, iz Črnomlja. — Jožef Lilek, župnik, iz Istrije. — Antonija Medie, zasebnica, iz Idrije.

## Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
17.	7. u. zjut.	735.62	+16.6	sl. vzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	737.32	+18.6	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	737.68	+14.8	brezv.	del. jasno	

Zjutraj megla, potem oblačno in nekoliko vetro, proti 5. uri se je zjasnilo. Srednja temperatura 16.7° C., za 1.7° pod normalom.

## Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

18. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 60 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	857 " " "
Kreditne akcije	283 " 70 "
London	126 " 25 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	10 " 04 1/2 "
Ces. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 22 1/2 "

## Tržne cene

dné 18. junija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 64	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež, " "	4 55	Surovo maslo, " "	— 90
Ječmen, " "	4 22	Jajce, jedno " "	— 2
Oves, " "	2 92	Mleko, liter " "	— 8
Ajda, " "	3 90	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, " "	4 71	Telečje " "	— 50
Koruza, " "	5 20	Svinjsko " "	— 60
Krompir, " "	2 32	Koštrunovo " "	— 36
Leča, " "	12 —	Piškanec " "	— 60
Grah, " "	13 —	Golob " "	— 20
Fižol, " "	11 —	Seno, 100 kgr.	— 23
Maslo, kgr.	1 —	Slama, " "	— 23
Mast, " "	— 66	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež, " "	— 60	" mehka, " "	4 10

## ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

ozdravila je veliko množico oseb hudih želodčnih bolezni; med temi je tudi žena, ki je bolehalo in hirala že petnajst let na nepopisljivih mukah, ki so prihajale iz želodeca in obisti, brez vsake nade, da se še kdaj ozdravi.

Eugen Sandrinelli, Mori, na Tirolskem.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic po 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroskem, v Primorju, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (8)

Kdor-koli postavlja ali zida kakošno poslopje in potrebuje železja, obrne naj se na

**Franc-a Terček-a,**  
trgovca z železjem na Valvazorjevem trgu št. 5, v hiši e. k. okrajnega glavarstva.

Tu se dobé po nizkih cenah v obilnem izboru:

Vezi za zidovje, opore (traverze) in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, stokador in alabaster gips, štorje za štokadoranje, asfalt za tlak, sklejni papir (Dachpappe), štedilna ognjišča (šparherdi) in posamezni deli za zidanje istih; okovi za okna in vrata in druge pri stavbah potrebne stvari.

Za obilna naročila se vljudno priporoča  
(11) gori podpisani.

## Naznanilo.

Podpisani želim prodati svoje posestvo v Podgirju h. št. 3, ki obsega

5 oralov 1100 □ sežnjev njiv,  
4 orale travnikov in  
21 oralov gozda,

potem zidano hišo v jako prijazni okolici Kamnika. Cena znaša 5200 gl. Prodajam posestvo zaradi rodbinskih okoljšin prostovoljno.

Kupei naj se potrudijo z menoj osebno se sporazumeti pod zgornim naslovom.

(2)

Franc Rems.

## Izvožno marcno pivo

v steklenicah (24)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z 2/10 L.

" " 50 " " " 7/10 L.

Po znižanej ceni.

## Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjige je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi najdemo brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev try št. 5.

## Ferd. Bilina & Kasch

v Ljubljani, v židovskih ulicah,

priporočata svojo veliko zalogo

## amerik. celluloid-perila,

ki ne prepušča vode

najbolše vrste po jako znižanih cenah in sicer:

vsakovrstnih ovratnikov in manšet za gospode, predsrājčnikov za gospode, ovratnikov za vojake, ovratnikov s kolarjem za duhovnike.

Priporočava dalje tudi poleg celluloid-perila za vzdržanje luknje naše ovratnike, manšete in gumbe, istotako za perilo pripravljeno milo.

Najnovejši ovratnike in manšete iz šifona imava vedno v zalogi in jih prodajava po najnižjih cenah. — Kdor kupi od vseh navedenih izdelkov več dvanajstoric vkup, privoliva mu primeren rabat.

## Za poletno sezono

priporočava svojo veliko zalogo najnovejših in najcenejših

rokavic iz svile in sukancev

raznih barv, za gospé, gospode in otroke. Za dobro izvršeno delo jamčiva.

Najnovejši zavratniki za gospode dobivajo se v največji izbiri od 10 kr. do 1 gl. 50 kr. v naši prodajalnici. (3)